ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 13.05.1992 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

227

NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 23. apríla 1992

o poskytovaní osobitného príplatku za prácu v sťažených a zdraviu škodlivých pracovných podmienkach

Vláda Slovenskej republiky podľa § 23 ods. 1 písm. d) zákona č. 143/1992 Zb. o plate a odmene za pracovnú pohotovosť v rozpočtových a v niektorých ďalších organizáciách a orgánoch (ďalej len „zákon“) nariaďuje:

§ 1

Rozsah platnosti

Toto nariadenie upravuje poskytovanie osobitného príplatku za prácu v sťažených a zdraviu škodlivých pracovných podmienkach (ďalej len „príplatok) zamestnancom, pri odmeňovaní ktorých sa postupuje podľa zákona.

§ 2

(1) Príplatok sa poskytuje zamestnancom za výkon pracovných činností v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí s rizikom škodlivého pôsobenia vplyvu

a) profesionálnej infekcie,

b) ionizujúceho a iného elektromagnetického žiarenia,

c) chemických karcinogénoch,

d) chemických škodlivín,

e) fyzikálnych vplyvov.

(2) Zoznam pracovných činností, pri výkone ktorých sa poskytuje príplatok za prácu v sťažených a zdraviu škodlivých pracovných podmienkach, je uvedený v príloha tohto nariadenia (ďalej len „príloha“).

§ 3

(1) Výšku príplatku podľa miery rizika a tiež intenzity a doby pôsobenia škodlivých vplyvov v priebehu výkonu pracovných činností zamestnávateľ upraví v kolektívnej zmluve alebo vo vnútornom mzdovom predpise

a) pre pracovné činnosti uvedené v prvej skupine v rozpätí 100 až 400 Kčs mesačne,

b) pre pracovné činnosti uvedené v druhej skupine v rozpätí 300 až 750 Kčs mesačne.

(2) Za prácu v dýchacích izolačných prístrojoch, azbestových oblekoch, pri práci pod vodou, ako aj pri ničení a výskumných skúškach výbušných predmetov patrí príplatok vo výške 20 až 40 Kčs za každú hodinu tejto práce. Pri práci s výbušninami pod vodou patrí príplatok vo výške 30 až 60 Kčs za každú hodinu tejto práce.

(3) Za prácu vo výške nad 10 m výšky na nezabezpečených pracoviskách (bez lešenia, bez vysokozdvižných lávok a pod.) patrí príplatok vo výške 5 až 15 Kčs za každú hodinu tejto práce.

§ 4

Ak vykonáva zamestnanec rôzne pracovné činnosti, ktoré sú z hľadiska nároku na poskytovanie príplatku zaradené do skupiny I. a II., poskytne mu zamestnávateľ príplatok najmenej vo výške spodnej hranice rozpätia určeného pre skupinu II.

§ 5

Rozhodujúcimi kritériami pre zaradenie pracovnej činnosti do skupiny príplatkov a pre určenie konkrétnej výšky príplatku v rámci rozpätia pri využití prípadného odborného zisťovania a rozboru sú

a) charakter práce a použité postupy,

b) fyzikálne, chemické, toxikologické a biologické vlastnosti škodlivých faktorov pracovného prostredia a postupov s tým, že sa vychádza z charakteru, či miery rizika, ktoré najpodstatnejšie pôsobia nepriaznivo na ľudský organizmus,

c) vznikajúce a pôsobiace škodliviny (druh, množstvo, vplyv na ľudský organizmus),

d) dĺžka doby, počas ktorej je pracovník vystavený pôsobeniu sťažujúcich a zdraviu škodlivých vplyvov,

e) doterajší výskyt poškodenia zdravia, chorôb a pod.,

f) porovnávanie zistených hodnôt faktorov rozhodujúcich o stupni obťažnosti alebo škodlivosti na zdravie na posudzovanom pracovisku s najvyššie prípustnými hodnotami (koncentráciou, dávkami) podľa príslušných hygienických predpisov a predpisov o bezpečnosti o ochrane zdravia pri práci.

§ 6

Pri hodnotení miery sťažených a škodlivých vplyvov sa prihliada na obvyklé podmienky na pracovisku, nie na ojedinelé výkyvy a havarijný stav.

§ 7

Pokiaľ dôjde k výskytu ďalších pracovných činností alebo škodlivých vplyvov, pri vykonávaní ktorých treba poskytovať príplatok, môže zamestnávateľ zaradiť tieto činnosti do skupín porovnávaním s činnosťami uvedenými v prílohe podľa miery škodlivosti.

§ 8

Príplatok podľa tohto nariadenia sa zamestnancom poskytne prvýkrát za mesiac máj 1992.

§ 9

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Čarnogurský v. r.

Príloha nariadenia vlády SR č. 227 1992 Zb.

Zoznam pracovných činností, pri výkone ktorých sa poskytuje príplatok za prácu v sťažených a zdraviu škodlivých pracovných podmienkach

Skupina I.

A. PROFESIONÁLNE INFEKCIE

1. Vyšetrovanie a ošetrovanie chorých s infekčnými chorobami a nosičov choroboplodných zárodkov v organizáciách alebo zariadeniach na liečenie ostatných nákaz.
2. Odber biologického materiálu od chorých s infekčnými chorobami spôsobenými ostatnými nákazami a nosičov choroboplodných zárodkov, vrátane spracovania týchto materiálov v laboratóriách.
3. Manipulácia s bielizňou pred dezinfekciou v ambulantných a lôžkových zariadeniach na liečenie ostatných nákaz.
4. Ošetrovanie laboratórnych zvierat infikovaných ostatnými nákazami.
5. Práca v mikrobiologických, imunologických a ďalších laboratóriách na diagnostiku ostatných nákaz, vrátane dekontaminácie a umývania skla.
6. Overovanie, vrátane mikrobiologickej kontroly nových kultivačných diagnostických pôd a biochemických testov (setov) zameraných na ostatné nákazy.
7. Bakteriologická, sérologická a imunologická príprava antigénov, očkovacích látok a autovakcín proti ostatným nákazám.
8. Profesionálne vyšetrovanie epidemiologické, epizootologické, zoologické, entomologické a ekologické, vrátane vykonávania a kontroly opatrení v ohnisku ostatných nákaz.
9. Vyšetrovanie a ošetrovanie, vrátane odberu a spracovania biologického materiálu u chorých, liečených na infekčné komplikácie po imunosupresívnej liečbe, tak bakteriálneho, ako aj vírusového pôvodu alebo chorých s infekčnými komplikáciami nádorových ochorení tak bakteriálneho, ako aj vírusového pôvodu.
10. Vyšetrovanie a ošetrovanie, vrátane odberu a spracovania biologického materiálu u pacientov na jednotkách intenzívnej starostlivosti, koronárnych jednotkách, resuscitačných oddeleniach a im na roveň postavených lôžkových zariadeniach.
11. Ošetrovanie a vyšetrovanie, vrátane odberu a spracovania biologického materiálu spravidla na lôžkových oddeleniach s ťažkými, imobilnými alebo dlhodobo na lôžko pripútanými pacientmi, ako sú napr. chorí po prekonanom iktu, s ťažkými popáleninami, gerontopsychiatrickí pacienti, ťažké chirurgické, traumatologické a ortopedické prípady, chorí v liečebniach pre dlhodobo chorých a pod.
12. Manipulácia s bielizňou pred jej desinfekciou vo všetkých ambulanciách a lôžkových zariadeniach, kde dochádza k značnej kontaminácii bielizne infekčným materiálom, krvou a iným biologickým materiálom.
13. Prevoz infekčne chorých, vrátane dezinfekcie vozidiel.
14. Ošetrovanie a vyšetrovanie, vrátane odberu a spracovania biologického materiálu u chorých s kožnými chorobami bakteriálneho, mykotického alebo parazitálneho pôvodu, vrátane manipulácie s kontaminovanou bielizňou.
15. Vybrané práce v organizáciách alebo zariadeniach, v ktorých je obvykle poskytovaný príplatok vyššieho stupňa, pri ktorých nedochádza k stálemu (opakovanému) a priamemu styku s pacientmi alebo biologickým materiálom, avšak tento kontakt nemožno vylúčiť. Údržbárske, pomocné a administratívne práce, odvoz odpadkov z týchto pracovísk, upratovacie práce a pod.
16. Vybrané práce v organizáciách alebo zariadeniach, v ktorých sa vykonáva hemodialýza, a ďalej vybrané práce na pooperačných izbách, pri ktorých nedochádza k stálemu (opakovanému) a priamemu styku s pacientmi alebo biologickým materiálom, avšak tento

kontakt nemožno vylúčiť. (Napr. komplexná údržba zdravotníckej techniky, demineralizačná stanica a pod., práce diétnych sestier spojené s prípravou a manipuláciou so stravou, vrátane prevažovania zvyškov stravy u pacientov s bilančnými diétami, poradenská a psychologická služba, vrátane spracovania písomných materiálov z hemodialyzačných oddelení, umývanie riadu a upratovacie práce na týchto pracoviskách a pod.).

17. Práce spojené s chirurgickými výkonmi za použitia mimotelového obehu, vrátane inštrumentácie a ďalších pomocných prác na operačnej sále, napr. v kardiochirurgii, cievnej chirurgii, pri transplantáciách a pod.
18. Laboratórne spracovanie biologických materiálov z gastroenterologických pracovísk, t. j. najmä krvi, žalúdočného a duodenálneho obsahu, žlče, pankreasovej šťavy, stolice a tkaninových biopsií, vrátane pomocných, obslužných a upratovacích prác na týchto pracoviskách.
19. Laboratórne práce spojené s dôkazom patogénnych mikroorganizmov alebo ich toxínov a práce spojené s dôkazom endo- a ekoparazitov v materiáli, ktorý bol nimi kontaminovaný alebo je z kontaminácie podozrivý. (Napr. práce v laboratóriách na dokazovanie mykotoxínov, pri overovaní dezinfekčných a dezinsekčných metód a pod.).
20. Zvoz infekčného materiálu (napr. do laboratórií), vrátane prípravných a pomocných prác s tým spojených, ako i dezinfekcia dopravných prostriedkov.
21. Práce výskumné a rutinné, vrátane prác diagnostických pri nemikrobiologických vyšetreniach a analýzach chemických, biochemických, histologických, biofyzikálnych, hematologických, toxikologických, imunologických a iných, v laboratóriách na spracovanie biologického materiálu, pričom je riziko kontaminácie tohto materiálu patogénnymi mikroorganizmami a ich toxínmi. (Napr. práce spojené so spracovaním krvi akejkoľvek proveniencie, tkanív, buniek, stolice, hnisu, mozgomiechového moku, punktátov, sekrétov, extrétov a pod., ale tiež biologických odpadových vôd).
22. Práce spojené so sústavným vykonávaním odberov krvi a ďalších biologických materiálov.
23. Experimentálne a rutinné práce s bunkovými kultúrami, pokiaľ nejde o práce hodnotené príplatkom vyššieho stupňa.
24. Pomocné a laboratórne práce na anatomických, patologicko-anatomických súdnolekárskych pracoviskách a ďalších podobných pracoviskách, pri ktorých nedochádza k pravidelnému (opakovanému) a priamemu styku s telami mŕtvych.
25. Odbery materiálov od kadaveróznych darcov.
26. Vykonanie a kontrola vykonávania dezinsekcie, dezinfekcie a deratizácie.
27. Práce v mechanicko-biologickej čistiacej stanici odpadových vôd.
28. Práce v spaľovniach pevných odpadov.
29. Čistenie žúmp, kalových nádrží a ďalších zariadení na tuhý a tekutý odpad, bez vstupu do kalového priestoru, vrátane odberov vzoriek týchto materiálov pre laboratórne vyšetrenie.
30. Práce s tkanivami a orgánmi laboratórnych zvierat, ktoré predtým neboli zbavené špecifických i nešpecifických patogénnych zárodkov, ktorých sú nositeľmi.
31. Vyšetrovanie a ošetrovanie veľkých laboratórnych zvierat (psi, opice a pod.) pred zaradením do experimentu v karanténnych oddeleniach, vrátane odberov biologického materiálu a orgánov pri vykonávaní pitiev týchto zvierat.

B. IONIZUJÚCE A INÉ ELEKTROMAGNETICKÉ ŽIARENIE

1. Práce s rádionuklidovými preparátmi s aktivitou nepresahujúcou aktivitu povolenú pre pracovisko I. kategórie.
2. Pranie bielizne a pracovných (ochranných) odevov z pracovísk s rádioaktívnymi preparátmi a manipulácia s touto bielizňou pred praním.
3. Preprava rádioaktívnych látok, napr. rádioaktívnych surovín, rádiofarmák, jadrového paliva v transportných obaloch.

4. Práce pri rádiodiagnostických vyšetreniach obmedzených na použitie diaľkovo ovládaných prístrojov bez prítomnosti vyšetrujúcich vo vyšetrovni.
5. Práce pri liečení ionizujúcim žiarením za použitia uzavretých rádionuklidových žiaričov, röntgenových prístrojov a urýchľovačov (betatronov), obmedzenie pri použití diaľkovo ovládaných prístrojov.
6. Štrukturálna a spektrálna analýza látok ionizujúcim žiarením na difraktometroch, spektrometroch a pod.
7. Práce pri výskume a overovaní nových metód na meranie rôznych druhov ionizujúceho žiarenia a rádioaktívnych látok a ďalej ciachovanie a používanie zariadení na meranie ionizujúceho žiarenia a rádioaktívnych látok, pokiaľ nejde o práce hodnotené príplatkom vyššieho stupňa.
8. Práce pri dozore, kontrole a meraní kontrolnými pracovníkmi na pracoviskách s nízkym rizikom ožiarenia (mimo kontrolovaného pásma).
9. Činnosť pracovníkov vykonávajúcich dozor na pracoviskách používajúcich zdroje ionizujúceho žiarenia s nízkym rizikom ožiarenia.
10. Skúšanie chýb materiálu, zariadení, polotovarov a výrobkov bez porušenia celistvosti (nedeštruktívne skúšky) na stabilných pracoviskách pomocou uzatvorených rádioaktívnych žiaričov (defektoskopia gama žiarením) alebo röntgenovými prístrojmi s diaľkovým ovládaním.
11. Štruktúrna a spektrálna analýza látok rtg. lúčami, neutrónmi a elektrónmi na difraktometroch a spektrometroch.
12. Práce s lasermi triedy II a nižšej používanými na chirurgické zákroky.
13. Práce pri dozore, kontrole a meraní laserov.
14. Práce s impulznými typmi laserov vysokých a veľmi vysokých výkonov, napr. v rádiolokácii, pri geodetických a geofyzikálnych meraniach, analýzach mikroskopicky malých vzoriek, zábleskovej fotolýze, základnom výskume a ďalších špecializovaných prácach s podmienkou použitia prostriedkov na ochranu zdravia prevyšujúcich triedu III a) hygienických smerníc pre práce s lasermi.
15. Práce pri dozore, kontrole a meraní elektromagnetického žiarenia s vysokou a veľmi vysokou frekvenciou.
16. Experimentálne práce pri štúdiu biologických účinkov elektromagnetického žiarenia s vysokou a veľmi vysokou frekvenciou.
17. Výskumné a vývojové práce v obrazovej a reprodukčnej technike pri nastavovaní, skúšaní a opravách prototypov a funkčných vzorov obrazovky, ktorá je zdrojom ionizujúceho žiarenia.

C. CHEMICKÉ KARCINOGÉNY

1. Vykonávanie analýz karcinogénov a mutagénov (látok s genotoxickým účinkom) a testov genotoxického účinku týchto látok.
2. Testovanie mutagénnych účinkov chemických látok vrátane vyšetrovania napr. periférnych lymfocytov u pracovníkov pracujúcich s rizikom týchto látok.
3. Obsluha sterilizátorov na plyn (etylénoxid, formaldehyd).
4. Rutinné a výskumné práce spojené s prípravou a aplikáciou cytostatik na pracoviskách, kde chemoterapia je výnimočnou liečebnou disciplínou. Týka sa to tak prípravy (riedenie) cytostatík, ako aj ošetrovania pacientov liečených cytostatikami a manipulácie s bielizňou a extrétmi týchto pacientov, ktoré sú kontaminované biodegradačnými alebo aktivovanými bioproduktami liečby cytostatikami.
5. Rutinné a výskumné práce, pri ktorých sa používajú látky typu akrylonitril, diazometán, epichlórhydrín, etylénoxid a pod.

D. CHEMICKÉ ŠKODLIVINY

1. Odber a spracovanie materiálu na biologické expozičné testy.

2. Odber vzoriek pracovného ovzdušia a biologického materiálu na pracoviskách s následným spracovaním odobraných vzoriek s cieľom určiť koreláciu medzi nameranými hodnotami v pracovnom ovzduší a v biologickom materiáli.
3. Vykonávanie dozoru na pracoviskách, sledovanie zdravotného stavu a odber s následným spracovaním vzoriek ovzdušia v laboratóriách, najmä na určenie chemických zlúčenín a prašnosti, a ich vplyv na zdravie.
4. Vykonávanie dozoru nad prácami, vykonávanými na pracoviskách s výskytom chemických škodlivín a prašnosti, ak sú tieto práce zaradené do kategórie 2 a vyššej, v zmysle pokynu č. 13/1986 Vestníka Ministerstva zdravotníctva SSR na vykonávanie hygienického dozoru na pracoviskách a vyhlasovanie rizikových prác.
5. Práce spojené s inhalačnými pokusmi v plynových komorách, vrátane odberu biologického materiálu a vzoriek ovzdušia a vyšetrovanie zdravotného stavu osôb, s cieľom určenia vzťahu medzi koncentráciami látok v ovzduší, ich metabolitov v biologickom materiáli a zdravotným stavom.
6. Príprava prachu na testovanie fibrinogénnej aktivity.
7. Práce anesteziologických tímov pri poskytovaní celkovej anestézie pri anestéziách plynnými anestetikami alebo parami kvapalných anestetík (nap. galotan, éter, oxid dusný, cyklopropán) a ďalšie práce na anesteziologicko-resuscitačných oddeleniach pri poskytovaní anestézie.
8. Práce v toxikologickom, chemickom, fyzikálno-chemickom a biologickom alebo inom skúšobnom laboratóriu pri kvalitatívnych a kvantitatívnych rozboroch, vrátane prípravy vzoriek na analýzu za predpokladu, že analyzovaná látka je pre človeka zvlášť nebezpečná a práca s ňou vyžaduje z tohto dôvodu vysokú odbornosť a dodržiavanie náročných preventívnych opatrení, vrátane používania obmedzujúcich osobných ochranných pracovných prostriedkov. (Napr. chemické analýzy takých zlúčenín v laboratóriách na kontrolu liečiv, chemické analýzy látok neznámeho zloženia, pri ktorých možno dôvodne predpokladať, že majú vlastnosti takých zlúčenín, chemické analýzy cytostatík, hadích jedov, hormónov, substancií antibiotík, živých vakcín a pod.).
9. Testovanie toxicity látok s neznámymi účinkami na laboratórnych zvieratách, vrátane ošetrovania týchto zvierat a analyticko-chemického, biochemického, toxikologického a histologického spracovania materiálov z nich.
10. Práce spojené s priamym kontaktom s nevytvrdenými živicami (akrylátmi), vznikom prašnosti ťažkých kovov a prašnosti oxidu kremičitého pri čistení zdrsňovaním.
11. Laminovanie podľa sadrového alebo dreveného modelu.
12. Miešanie fenoplastických živíc a ich ručné nanášanie na sklenú priadzu.
13. Príprava bežných, peľových, bakteriálnych, plesňových, príp. iných alergénov a práce spojené s inhalačnými pokusmi v plynových komorách, najmä pri vykonávaní provokačných inhalačných testov.
14. Práce v poloprevádzkových podmienkach pri základnom a aplikovanom výskume a vývoji, výrobe, spracovaní a úprave, ručnej manipulácie pri skladovaní, delení a balení látok, ak surovina, polotovar, resp. hotový výrobok sú jedovaté, práca v týchto podmienkach je spojená s rizikom profesionálnej subakútnej a subchronickej otravy, predovšetkým cestou inhalácie, pevného i kvapalného aerosolu a plynu, alebo cez neporušenú kožu.
15. Práce v laboratóriách (chemických, fyzikálno-chemických, biochemických atď.) pri výskume a rozboroch, vrátane prípravy vzoriek za predpokladu, že analyzovaná, spracovávaná alebo vyrábaná látka je zvlášť nebezpečne jedovatá.

E. FYZIKÁLNE VPLYVY

1. Opracovávanie zubných náhrad z tvrdého materiálu spojené s veľkým stlačením a prítlakom jednej ruky na náradie a s protitlakom druhej ruky zvierajúcej pevne opracovávanú náhradu, nepresahujúce 20 % pracovnej smeny, na ktoré nadväzujú ďalšie práce spojené s preťažovaním horných končatín tak, že celková doba práce spojená s preťažovaním malých svalových skupín ruky nepresahuje 50 % pracovného času.

2. Čistenie, vyklepávanie kotlového kameňa, čistenie odlučovačov popolčeka, komínového kanálu, kotlov a pod.
3. Zhotovovanie sklárskych výrobkov na kahane a sklárskom sústruhu (destilačné kolóny a pod.).
4. Búranie a opravy výmurovky kotlov a pecí a ťahových kanálov bezprostredne po odstavení za tepla.
5. Obsluha výsypky a vyberanie škváry a popola v uzavretých priestoroch pod kotlom.
6. Práce vykonávané v prostredí nadmerného hluku zodpovedajúcom triede hluku najmenej N 115.

Skupina II.

A. PROFESIONÁLNE INFEKCIE

(1) Vyšetrovanie a ošetrovanie chorých infekčnými chorobami a nosičov choroboplodných zárodkov, vrátane odberu materiálu na laboratórne vyšetrenie na pracoviskách s prevahou nákaz:

1. anaeróbnymi klostridiami,
2. antraxom,
3. brucelózou,
4. brušným týfusom,
5. CM vírusom,
6. EB vírusom.
7. entamebou dyzentérie,
8. cholerou,
9. LCMV (Lymphocytic chloriomeningitis vírus),
10. legionárskou chorobou,
11. legionellami,
12. leprou,
13. ľudskými retrovírusmi, vrátane (HIV),
14. morom,
15. multireziatentnou infekciou,
16. mykoplazmatmi,
17. onkogénnymi ľudskými vírusmi typu DNA, RNA,
18. opičími a ľudskými herpetickými vírusmi,
19. orgánovými mykózami - ornitózou,
20. pasterelózou,
21. pomalými vírusovými infekciami,
22. syfilisom,
23. psytakózou,
24. Q horúčkou,
25. retrovírusmi,
26. rikettsiózami,

27. vírusom SV 40,
28. toxoplazmózou,
29. tuberkulózou,
30. vírusom Marburg - vírusovými hemoragickými horúčkami,
31. vírusovými hepatitídami všetkých skupín,
32. vírusmi vyvolávajúcimi zápaly centrálnej nervovej sústavy,
33. besnotou,
34. Weilovou chorobou,
35. spôsobené bakteriálnymi a mykotickými toxínmi, ďalej len „uvedených nákaz“.

(2) Výskum alebo vývoj, mikrobiologická kontrola a overovanie nových kultivačne diagnostických pôd a biochemických testov zameraných na diagnostiku niektorých z uvedených nákaz.

(3) Práce so živými kmeňmi mikroorganizmov, event. ich toxínmi v laboratóriách vykonávajúcich štúdium ich vlastností, izoláciu kmeňov na prípravu antigénov a očkovacích látok, ak ťažiskom práce sú uvedené nákazy.

(4) Práce pri dezinfekcii a dezinsekcii, dekontaminácii a umývaní skla, manipulácia s bielizňou a jej pranie a pod. na infekčných oddeleniach zdravotníckych a veterinárnych zariadení a ústavov a diagnostických pracovísk s ťažiskom uvedených nákaz.

(5) Vykonávanie a kontrola dezinfekcie, dezinsekcie a deratizácie s ťažiskom rizika uvedených nákaz.

(6) Prevoz infekčne chorých osobitnými útvarmi záchrannej služby, vrátane dezinfekcie vozidiel s ťažiskom rizika uvedených nákaz.

(7) Práce pri vykonávaní dezinfekcie, dezinsekcie a deratizácie v zariadeniach, v ktorých boli ošetrovaní chorí alebo vykonávané akékoľvek ďalšie práce (laboratórne, vrátane prác so zvieratami a pod.) s výskytom uvedených nákaz.

(8) Práce rutinné a výskumné, vrátane diagnostických v mikrobiologických a imunologických laboratóriách, spracovávajúcich vzorky s výskytom uvedených nákaz a práce pri ošetrovaní laboratórnych zvierat, infikovaných niektorou z uvedených nákaz.

(9) Práce výskumné a rutinné, vrátane prác diagnostických pri nemikrobiologických vyšetrovaniach a analýzach chemických, biochemických, biofyzikálnych, hematologických, toxikologických, imunologických, histologických a iných, v laboratóriách na spracovanie biologického materiálu, príp. vrátane vyšetrovania a ošetrovania laboratórnych zvierat, ak ide o vzorky z pracovísk s ťažiskom uvedených nákaz.

(10) Vyšetrovacie, prípravné a pomocné práce, vrátane manipulácie s telami mŕtvych na patologických a súdnolekárskych oddeleniach v prípadoch predchádzajúceho ochorenia niektorou z uvedených nákaz.

(11) Rutinné a výskumné práce s umelo infikovanými laboratórnymi zvieratami, infikovanými uvedenými nákazami.

(12) Práce pri likvidácii produkčných a laboratórnych zvierat infikovaných niektorou z uvedených nákaz.

(13) Manipulácia s bielizňou a jej pranie, dekontaminácia a umývanie skla v prostredí, prevádzkach a zariadeniach s ťažiskom uvedených nákaz.

(14) Práce pri profesionálnom epidemiologickom vyšetrovaní, vrátane vykonania a kontroly opatrení v ohnisku niektorej z uvedených nákaz.

(15) Experimentálne a výskumné práce so živými kmeňmi patogénnych mikroorganizmov uvedených nákaz a ich toxínmi, pri štúdiu účinnosti dezinfekčných látok pre zdravotnícku, veterinárnu a experimentálnu prácu a pri vykonávaní a kontrole dezinfekcie v zdravotníckej a veterinárnej praxi.

(16) Výroba a výskum bakteriálnych a vírusových vakcín, antigénov, suspenzií, bakteriálnych lyzátov a bakteriofágov - práce s kmeňmi, očkovanie a kultivácia všetkých druhov, izolácia kultúr, príprava toxínov a práce s nimi, priemyselné spracovanie veľkého množstva vírusov, príprava seed vírusov, očkovanie a harvesty, homogenizácia a lyofilizácia - obsluha výrobných zariadení a skúšky kvality pri výskume a výrobe vírusových a bakteriálnych vakcín a ostatných produktov.

(17) Spracovanie línií ľudských a opičích transformovaných heteroploidných buniek nádorového charakteru, práce s týmito kultúrami, príprava a udržiavanie seed vírusov.

(18) Kultivácia a s ňou spojené komplexné spracovanie ľudských buniek a ľudských nádorových buniek, infikovaných ľudskými onkogénnymi vírusmi DNA, RNA a onkogénmi, vrátane eventuálneho prídavku onkogénnych vírusov v bunkových kultúrach.

(19) Výskumné práce spojené s využitím bunkových kultúr na kultiváciu pôvodcov vírusových ochorení centrálnej nervovej sústavy.

(20) Výroba a výskum monoklonálnych protilátok - práca s patogénnymi mikróbami a vírusmi, imunizácia zvierat, ošetrovanie infikovaných zvierat, príprava antigénov z nádorových tkanív, práca s potencionálne patogénnymi ľudskými sérami, kultivácia buniek cicavcov potencionálne obsahujúcich mikrobiálne a vírusové patogény, prípadne onkogénne vírusy.

(21) Práce so vstupnými plazmatickými materiálmi a kontrola ich kvality, izolačné a frakcionačné postupy a lyofilizácia plazmatických materiálov a ďalšie obdobné práce pri výrobe a výskume krvných derivátov na báze ľudských plazmatických materiálov.

(22) Štúdium preparátov proti spektru vírusov na tkanivových kultúrach, kuracích embryách a na zvieratách.

(23) Ošetrovanie opíc v karanténe a práca s nimi.

(24) Spracovanie orgánov opíc na primárne kultúry buniek a experimentálne a rutinné práce s týmito kultúrami.

(25) Spracovanie opičej krvi a práca s opičími krvinkami pri sérologickom testovaní a prevádzkovej kontrole vírusových vakcín.

(26) Vyšetrovanie a ošetrovanie chorých na hemodialyzačných jednotkách intenzívnej starostlivosti, vyčlenených na infekčné komplikácie po vykonaných transplantáciách, retransplantáciách a kardiochirurgických výkonoch, vrátane odberov a spracovania materiálov na laboratórne vyšetrenie, t. j. práce spojené s priamym a stálym kontaktom s pacientmi a biologickým materiálom.

(27) Vykonávanie liečebnej telesnej výchovy na hemodialyzačných pracoviskách.

(28) Spracovanie vzoriek krvi z hemodialyzačných oddelení.

(29) Práce na špecializovaných gastroenterologických pracoviskách [diagnostické a terapeutické metódy digestívnej endoskopie, bioptické vyšetrenie zažívacieho ústrojenstva (trubice), pečene, pankreasu, funkčné vyšetrenia spojené so sondážou a odberom žalúdočného a duodeálneho obsahu, pankreasovej šťavy a stolice], vrátane črevných výplachov v kúpeľných prevádzkach.

(30) Obsluha spaľovacej pece pri likvidácii uhynutých veľkých infikovaných produkčných a pokusných zvierat (napr. kone, hovädzí dobytok, barany).

(31) Práce zdravotníkov a veterinárnych pracovníkov pri priamom styku s infekčným materiálom a predmetmi, vrátane odpadu v asanačných ústavoch, kafiléria ch, veterinárnych prosektúrach a pod.

(32) Rozplňovanie, namrazovanie a lyofilizácia infekčných materiálov.

(33) Vyšetrovanie a ošetrovanie chorých v špecializovaných infekčných oddeleniach nemocníc a liečební na liečenie vzácnych a cudzokrajných a málo známych ochorení s technicky obťažne zabezpečovateľnou ochranou pred nákazou.

(34) Prípravné, pomocné a vyšetrovacie práce v pitevniach, vrátane manipulácie s telami mŕtvych a v mikrobiologických a imunologických laboratóriách anatomických, patologickoanatomických a súdnolekárskych pracoviskách.

(35) Práce spojené s priamym a stálym kontaktom s telami mŕtvych.

(36) Čistenie žúmp, kalových nádrží a ďalších zariadení na tuhý a tekutý odpad, so vstupom do kalového priestoru, vrátane odberov vzoriek týchto materiálov na laboratórne vyšetrenie.

(37) Ničenie myší a potkanov (deratizácia) v priechodných stokách.

B. IONIZUJÚCE A INÉ ELEKTROMAGNETICKÉ ŽIARENIE

1. Rádiodiagnostické vyšetrenia predpokladajúce prítomnosť pracovníka vo vyšetrovni alebo pri röntgenovom prístroji, najmä röntgenové úkony, ktoré vyžadujú skiaskopiu.
2. Zhotovenie snímok na lôžku a na operačnej sále a iné predoperačné vyšetrenia.
3. Oprava a skúška röntgenových prístrojov počas prevádzky.
4. Práca so stimulátorom pri plánovaní rádioterapie.
5. Práca so zdrojmi žiarenia a uzavretými žiaričmi pri liečbe pomocou vnútrodutinovej, vnútrotkanivovej a povrchovej aplikácii žiaričov, vrátane prípravy žiaričov a obsluhy pacientov.
6. Základný a aplikovaný výskum, vývojové a ďalšie práce pri riadení, obsluhe a údržbe zariadení zdrojov gama žiarenia a zariadenia korpuskulárneho, napr. reaktora nulového výkonu, urýchľovačov nabitých častíc a pod.
7. Defektoskopické merania pomocou mobilných detektoskopov.
8. Práce s uzatvorenými žiaričmi s aktivitou 1 mCi a viac.
9. Prevádzkové a výskumné práce s rádionuklidovými preparátmi presahujúcimi aktivitu I. a II. kategórie, t. j. s aktivitou vyžadujúcou povolenie na práce na pracovnom mieste II. a III. kategórie. Týka sa aj upratovania, umývania skla, údržby, úpravy odpadov a manipulácie s nimi na týchto pracoviskách. Výskumné a vývojové práce vrátane dozimetrickej kontroly v zariadeniach a na pracoviskách v aktívnej a neaktívnej časti kontrolovaného pásma jadrového reaktora s výkonom vyšším ako nulovým.
10. Práce s otvorenými žiaričmi na pracoviskách II. a III. kategórie.

11. Výskumné a prevádzkové práce s rádioizotopmi (rádionuklidmi) presahujúce aktivitu II. kategórie, t. j. aktivitu vyžadujúcu povolenie na práce na pracoviskách III. kategórie. Týka sa to aj upratovania, umývania skla, údržby, úpravy odpadu a manipulácie s nimi na týchto pracoviskách.
12. Čerpanie radónu a príprava radónových kúpeľov.
13. Kontrola tesnosti žiaričov, nastavovanie a opravy ožarovačov.
14. Experimentálne práce na zvieratách s rádioaktívnymi látkami (rádionuklidmi), vrátane ošetrovania zvierat.
15. Manipulácia a distribúcia rádioaktívnych látok, kontrola uzavretosti žiaričov, demontáž väčších žiaričov, zvoz rádioaktívnych odpadov a dekontaminácia zariadenia a pracovných (výrobných) priestorov pracovísk II. a III. kategórie.
16. Práce pri výrobe uzavretých žiaričov s rádiom, amerícium, stronciom, prométiom a pod., vrátane opráv puzdier žiaričov, t. j. pri delení, dávkovaní, sušení, plnení, meraní rádioaktivity a pod.
17. Obsluha technologických zariadení pre centrálne spracovanie pevných, kvapalných a plynných rádioaktívnych odpadov - otvorených žiaričov spaľovaním, lisovaním, separáciou, zahustením, koncentráciou a pod., s úpravou na ich konečné uloženie alebo ďalšie spracovanie.
18. Práce v centrálnych skladoch rádioaktívnych žiaričov, napr. vyberanie žiaričov z prepravných obalov, ich ukladanie do trezorov, manipulácia, balenie a príprava na expedíciu.
19. Práca pri dozore, kontrole a meraní na pracoviskách s rizikom ionizujúceho žiarenia, kde je zamestnancom priznaný príplatok za sťažené a zdraviu škodlivé pracovné prostredie, a práce pri zvládnutí radiačných nehôd na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.

    Práce s pulzovými generátormi s veľmi vysokými frekvenciami a s priemernou výkonovou hustotou od 6 do 10 mW cm^{-2} stredného výkonu pri osemhodinovou pracovnom čase.
20. Nastavovanie pulzových laserov a rezacích laserových jednotiek.

C. CHEMICKÉ KARCINOGÉNY

1. Činnosti na pracoviskách spojené s odberom s následným spracovaním vzoriek ovzdušia a biologického materiálu na pracoviskách, kde sa vyrábajú alebo spracovávajú preukázané a podozrivé chemické karcinogény pre človeka, a na pracoviskách s rizikom chemickej karcinogenity pre človeka.
2. Rutinné a výskumné práce spojené s prípravou a aplikáciou cytostatík na onkologických, príp. ďalších pracoviskách, kde chemoterapia je stálou liečebnou disciplínou, vrátane prípravy a riedenia cytostatík, ošetrovania pacientov liečených cytostatikami a manipulácia s bielizňou a extrétmi týchto pacientov, ktoré sú kontaminované biodegradačnými alebo aktivovanými bioproduktami liečby cytostatikami.
3. Kultivácia a s ňou spojené komplexné spracovanie ľudských buniek, vrátane eventuálneho prídavku chemických karcinogénov v bunkových kultúrach.
4. Podávanie látok s preukázaným karcinogénnym a mutagénnym účinkom alebo látok, pri ktorých možno takýto účinok predpokladať, pokusným zvieratám, odber biologického materiálu od týchto zvierat a jeho biochemické a analytickochemické spracovanie na špecializovaných pracoviskách.
5. Rutinné a výskumné práce, pri ktorých sa používajú látky typu benzidin, vinylchlorid, 4-aminobifenyl, 2-naftylamín, 6-mocný chróm a pod.

D. CHEMICKÉ ŠKODLIVINY

1. Výkon bežného hygienického dozoru na pracoviskách s výskytom chemických a fyzikálnych škodlivín, zaradených do kategórie 3 a 4 podľa Pokynu č. 13/1986 Vestníka Ministerstva zdravotníctva SSR na vykonávanie hygienického dozoru na pracoviskách a vyhlasovanie rizikových prác.

2. Práce s vysokorizikovými chemickými škodlivinami, ktoré sú klasifikované ako zvlášť nebezpečné jedy, vykonávané v úzkom kontakte s nimi, kde výkon práce je podmienený náročnou, odbornou prípravou, individuálnou fyziologickou a psychologickou spôsobilosťou a vysokými požiadavkami na dôsledné dodržiavanie zásad hygieny a bezpečnosti práce.

E. FYZIKÁLNE VPLYVY

1. Práce v pretlakových (hyperbarických) komorách.
2. Opracovávanie zubných náhrad z tvrdého materiálu spojené s veľkým tlakom a prítlakom jednej ruky na náradie a s protitlakom druhej ruky zvierajúcej pevne opracovávanú náhradu, presahujúce 20 % pracovnej smeny, na ktoré nadväzujú ďalšie práce spojené s preťažovaním horných končatín tak, že celková doba práce spojená s preťažovaním malých svalových skupín ruky presahuje 50 % pracovného času.
3. Práce pilotov a posádok vrtuľníkov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.